

کتاب

تکثیر بی رویه بانک‌های خصوصی

طبیعی است که براساس منافع بانک، گرایش به سمت تولید کمتر شود، اما هدف از تشکیل و فعالیت بانک در قانون اساسی و قانون عملیات بانکی بدون ربا این نیست.

از نگاه ما، همین که بانک زیان‌ده نبوده و سودآور باشد، کفایت می‌کند. حال اگر دولت‌ها در نتیجه تأسیس و تکثیر بی رویه بانک‌های خصوصی با هدف یک بنگاه صرف اقتصادی و صرفاً به دلیل افزایش سود مالکین بانک، به جای اینکه سود بانک نتیجه واقعی مشارکت تسهیلات باشد، سود سپرده‌گذاران را دستوری به عرش ببریم، قطعاً اقتصاد از رکود خارج نمی‌شود و نقش اقتصادی بانک‌ها را نادیده می‌گیرد.

چرا که شما در این روش اصلت را به سود از قبل تعیین شده سپرده‌ها داده‌اید و این کاملاً برخلاف آموزه‌ها و صراحت تئوری و قانون بانکداری بدون رباست. این روش، زدن شیپور از سرگشاد آن است و شکست خواهد خورد و ربطی هم به بانکداری بدون ربا ندارد.

زیرا جان کلام اقتصاد اسلامی این است که رابطه ربوی پول - پول را به پول - کالا - پول تبدیل می‌کند، یعنی به بخش واقعی اقتصاد توجه دارد. همان گونه که امام خمینی (ره) در جمع مسئولان اقتصادی و کشاورزی می‌گوید: «چنانچه بانکداری به آن معنایی که در جاهای دیگر هست رواج پیدا نکند، مردم از صنعت و کار و سایر چیزها باز می‌مانند، می‌نشینند و توی خانه شان و پولشان برایشان کار می‌کند و حال آنکه پول نباید کار نکند.» یعنی بانک‌ها واسطه وجوه هستند و شراکت باید به جای ربا باشد.

این سیستم بانکی ما از بحران فقدان جهت‌گیری‌های مشخص به نفع برنامه‌های اقتصاد ملی رنج می‌برد و در جهت بخش واقعی اقتصاد حرکت نمی‌کند. آمارها نیز مؤید این نکته است

تأمین مالی بی سابقه مترو در تاریخ اقتصاد کشور

آنچه در قضیه مترو اتفاق افتاد، در تاریخ فعالیت‌های اقتصادی کشور بی سابقه بود و بانک مرکزی برای اولین بار بازگشت سرمایه‌گذاری و سود بانک‌ها را ضمانت کرد

گزارش

طی شماره‌های اخیر «ایران اقتصادی» و در معرفی جلد دوم کتاب محرمانه‌های اقتصاد ایران، مباحث مختلفی از حال و هوای سال‌های نخست انقلاب اسلامی در حوزه اقتصاد به نقل از محمد جواد ابروایی، وزیر اقتصاد آن سال مطرح شد. همچنین عنوان شد که در سال‌های دهه ۶۰، اقتصاد کشور بویژه در بخش بانکی به سمت اسلامی شدن و برپایه اصول اسلامی متمایل شد و حرکت کرد. از نحوه مناسبات مجلس و دولت در آن دوره سخن به میان آمد و بحث به سمت نحوه تعاملات بین‌المللی اقتصاد ایران پیش رفت. در این شماره مباحث جدیدی در خصوص تفکرات مردان اقتصادی کابینه دولت و همچنین آغاز تأمین مالی بانک‌ها برای ساخت متروی تهران مطرح شده است.

مسئولیت‌های بعدی، رویکرد اقتصادی اسلامی عدالت‌محورانه داشت و صاحب سبک و نظر بود، ولی این مسأله در میان مسئولان عمومیت نداشت. اما درباره سؤال شما که مشخصاً پرسیدید وقتی نگاه رئیس جمهور، نخست‌وزیر و وزیر اقتصاد عدالت‌محور است، چطور روغنی زنجانی و نوریخس وارد دولت می‌شوند باید اذعان کنم، افکار هر کسی برای خودش محترم است. من بعداً وارد کابینه شدم، چرا که آقایان نوریخس و روغنی زنجانی قبل از من در دولت حضور داشتند. در عمل، نگاه به سیستم بانکی، نگاهی خنثی بود. ما این تفکر را که متغیرها و بازارهای پول، کالا و کار خودشان شکل می‌گیرند و استفاده از پول به عنوان ابزار سیاست اقتصادی باید تعطیل باشد، قبول نداشتیم. یکی از تعاریف پول علاوه بر وسیله سنجش و ابزار دادوستد و وسیله ذخیره‌داری، وسیله اجرای سیاست‌های اقتصادی است. لذا معتقد بودیم، «باید از این ابزار استفاده شود.» امروز این حرف‌ها ثابت شده است. الان سیستم بانکی ما از بحران

که بانک‌ها مکلف بودند تسهیلات را حتی ارزان‌تر به تولید ارائه کنند. اعتقاد ما این بود که اصلاً اگر بانک‌های دولتی سودآوری زیادی داشته باشند باید تویخ شوند، چرا که هزینه‌اش را اقتصاد ایران می‌پردازد و بانک‌ها صرفاً یک بنگاه اقتصادی که برای پیشبرد سود سهامدار به وجود آمده است، نیستند بلکه طبق قانون عملیات بانکی بدون ربا و آیین‌نامه‌های آن، بانک‌ها در مسیر توسعه اقتصاد کشور فعالیت می‌کنند. بنابراین طبیعی است که دادن تسهیلات ارزان به بخش تولید و کمتر شدن سهم بخش غیرمولد، سود بانک‌ها را کمتر می‌کند. چرا که بخش غیرتولیدی در سال‌های چندین بار گردش داشته و رانت فراوانی برای بخش دلالی و سود و کارمزد بیشتری برای بانک نیز دارد. لذا طبیعی است که براساس منافع بانک، گرایش به سمت تولید کمتر شود، اما هدف از تشکیل و فعالیت بانکی قانون اساسی و قانون عملیات بانکی بدون ربا این نیست. از نگاه ما، همین که بانک زیان‌ده نبوده و سودآور باشد، کفایت می‌کند. حال اگر دولت‌ها در نتیجه تأسیس و تکثیر بی رویه بانک‌های خصوصی با هدف یک بنگاه صرف اقتصادی و صرفاً به دلیل افزایش سود مالکین بانک، به جای اینکه سود بانک نتیجه واقعی مشارکت تسهیلات باشد، سود سپرده‌گذاران را دستوری به عرش ببریم، قطعاً اقتصاد از رکود خارج نمی‌شود و نقش اقتصادی بانک‌ها را نادیده می‌گیرد. چرا که شما در این روش اصلت را به سود از قبل تعیین شده سپرده‌ها داده‌اید و این کاملاً برخلاف آموزه‌ها و صراحت تئوری و قانون بانکداری بدون رباست. این روش، زدن شیپور از سرگشاد آن است و شکست خواهد خورد و ربطی هم به بانکداری بدون ربا ندارد. این روش، زدن شیپور از سرگشاد آن است و شکست خواهد خورد و ربطی هم به بانکداری بدون ربا ندارد.

اگر بانک‌های دولتی سودآوری زیادی داشته باشند باید تویخ شوند، چرا که هزینه‌اش را اقتصاد ایران می‌پردازد و بانک‌ها صرفاً یک بنگاه اقتصادی که برای پیشبرد سود سهامدار به وجود آمده است، نیستند بلکه طبق قانون عملیات بانکی بدون ربا و آیین‌نامه‌های آن، بانک‌ها در مسیر توسعه اقتصاد کشور فعالیت می‌کنند